

Laidiens: 20.09.2006., Nr. 150

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumi Nr.146

Rīgā 2006.gada 15.septembrī (Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr.41, 3.p.)

Nedzīvības apdrošinātāju pārskatu sagatavošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likuma 6. panta 1. punktu, 7.panta pirmās daļas 1. punktu un 17. panta 2. punktu un Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma 51. pantu

I. Vispārīgie jautājumi

1. “Nedzīvības apdrošinātāju pārskatu sagatavošanas noteikumi” (tālāk tekstā — noteikumi) ir izstrādāti, pamatojoties uz Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumu un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumu, lai iegūtu informāciju uzraudzības veikšanai, kā arī Finanšu kontu, Maksājumu bilances un EUROSTAT statistiskā pārskata sagatavošanai.

2. Noteikumi nosaka nedzīvības apdrošināšanas komercsabiedrību akciju sabiedrības formā un savstarpējās nedzīvības apdrošināšanas kooperatīvo biedrību (tālāk tekstā — apdrošināšanas sabiedrība), kā arī nedalībvalstu nedzīvības apdrošinātāju filiāļu darbības pārskata un ceturkšņa pārskata un dalībvalstu nedzīvības apdrošinātāju filiāļu ceturkšņa pārskatu saturu, formu un iesniegšanas kārtību.

3. Noteikumos lietotie termini:

3.1. ISIN kods (*International Securities Identification Number*) — starptautisks vērtspapīru identifikācijas numurs;

3.2. kritisko slimību apdrošināšana — līgumi, kuros apdrošināšanas gadījums, kad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta vienreizēja maksājuma veidā, ir apdrošinātās personas saslimšana ar kādu no līgumā uzskaitītajām slimībām. Pārskatos informāciju par kritisko slimību apdrošināšanu atspoguļo pie vispārējās veselības apdrošināšanas;

3.3. nākotnes līgumi — atvasinātie finanšu instrumenti, kuri nosaka saistības pirkt vai pārdot līgumā noteikto bāzes aktīva daudzumu par noteiktu cenu noteiktā datumā. Nodala regulētā tirgū iekļautos nākotnes līgumus (*futures*) un pārējos nākotnes līgumus (*forwards*);

3.4. mijmaiņas līgumi (*swaps*) — regulētā tirgū neiekļauti atvasinātie finanšu instrumenti, kas paredz apmaiņu ar maksājumu plūsmām, kuru lielums atkarīgs no atvasinātā finanšu instrumenta nosacītās pamatvērtības, starp divām līgumslēdzējām pusēm noteiktā periodā;

3.5. iespējas līgumi (*options*) — atvasinātie finanšu instrumenti, kuri iespējas līguma pārdevējam rada saistības un iespējas līguma pircējam dod tiesības (bet nerada saistības) nopirkt (*call option*) vai pārdot (*put option*) līgumā

noteiktu bāzes aktīva daudzumu par noteiktu cenu jebkurā datumā no līguma noslēgšanas datuma līdz līguma izpildes datumam (*American option*) vai līguma izpildes datumā (*European option*);

3.6. rezidenti — visas institūcijas, arī ārvalstu, kas reģistrētas un darbojas Latvijas Republikā, un privātpersonas, kuru mājāsaimniecības atrodas Latvijas Republikā un kuras neizbrauc ārpus Latvijas Republikas uz laiku, kas pārsniedz vienu gadu (izņēmums — studenti). Par rezidentiem uzskata arī Latvijas Republikas valsts diplomātiskās, konsulārās un citas pārstāvniecības ārvalstīs;

3.7. nerezidenti — visas institūcijas, kas reģistrētas ārvalstīs, un privātpersonas, kuru mājāsaimniecības atrodas ārpus Latvijas Republikas vai kuras ieradušās Latvijas Republikā uz laiku, kas īsāks par vienu gadu (izņēmums — ārvalstu studenti). Par nerezidentiem uzskata arī ārvalstu diplomātiskās, konsulārās, starptautisko institūciju un citas pārstāvniecības Latvijas Republikā;

3.8. īstermiņa prasības un saistības — prasības un saistības ar sākotnējo atmaksāšanas vai izpildes termiņu līdz vienam gadam (ieskaitot), ko nosaka saskaņā ar darījuma slēgšanas brīdī darījuma aktā noteikto izpildes termiņu;

3.9. ilgtermiņa prasības un saistības — prasības un saistības ar sākotnējo atmaksāšanas vai izpildes termiņu ilgāku par vienu gadu, ko nosaka saskaņā ar darījuma slēgšanas brīdī darījuma aktā noteikto izpildes termiņu;

3.10. centrālā valdība — valsts institūcijas, t.sk. ministrijas, vēstniecības, pārstāvniecības, aģentūras, padomes, izglītības, veselības aizsardzības, tiesībsargājošās, kultūras un citas valsts iestādes, kuru kompetence attiecas uz visu valsts ekonomisko teritoriju. Centrālā valdība ietver valsts bezpeļņas institūcijas, kuras centrālā valdība kontrolē un finansē. Informācija par Latvijas Republikas centrālās valdības institucionālajām vienībām atrodama sarakstā, kuru pēc Eiropas Kontu sistēmas (tālāk tekstā — EKS) prasībām sagatavo un uztur Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde;

3.11. vietējā valdība — valsts institūcijas, kuru kompetence attiecas tikai uz vietējo ekonomisko teritoriju. Vietējā valdība ietver valsts bezpeļņas institūcijas, kuras vietējā valdība kontrolē un finansē. Latvijas Republikā vietējā valdība ir pašvaldības. Informācija par Latvijas Republikas vietējās valdības institucionālajām vienībām atrodama sarakstā, kuru pēc EKS prasībām sagatavo un uztur Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde;

3.12. nefinanšu sabiedrība — saimnieciska vienība, kas veic preču ražošanu vai sniedz nefinanšu pakalpojumus, lai gūtu peļņu vai citus augļus. Latvijas Republikā par nefinanšu sabiedrību uzskatāms arī individuālais komersants, ja viņš reģistrējis savu darbību Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā;

3.13. monetārās finanšu iestādes (tālāk tekstā — MFI) — kredītiestādes un finanšu sabiedrības, kas pieņem noguldījumus vai tuvus noguldījumu aizstājējus no klientiem, kuri nav MFI, uz sava rēķina piešķir kredītus un veic ieguldījumus vērtspapīros, kā arī valstu centrālās bankas. Latvijas Banka izveido un regulāri atjaunina “Latvijas Republikas monetāro finanšu iestāžu sarakstu” (sk. Latvijas Bankas interneta mājas lapas www.bank.lv izvēlni “Normatīvie akti”). Eiropas Centrālā banka savā interneta mājas lapā regulāri publicē Eiropas Savienības (tālāk tekstā — ES) valstu MFI sarakstu (sk. Latvijas Bankas interneta mājas lapas www.bank.lv izvēlni “Saīsi”). Tās centrālās bankas, kredītiestādes un finanšu sabiedrības, kuras atrodas ārpus ES, šo noteikumu kontekstā jāuzskata par MFI, ja to darbība atbilst minētajiem nosacījumiem;

3.14. citi finanšu starpnieki, izņemot apdrošinātājus, pārapdrošinātājus un privātos pensiju fondus (tālāk tekstā — CFS) — finanšu iestādes, kuras iesaistītas galvenokārt finanšu starpniecībā, uzņemoties tādas saistības, kas nav valūta, noguldījumi un noguldījumu aizstājēji, pret klientiem, kas nav MFI, vai apdrošināšanas tehniskās rezerves. CFS ir kredītešanā iesaistītās sabiedrības (piemēram, finanšu līzinga sabiedrības, faktūrkreditēšanas sabiedrības, eksporta vai importa finansēšanas sabiedrības), ieguldījumu fondi, ieguldījumu brokeru sabiedrības, finanšu

instrumentsabiedrības (*financial vehicle corporations*), finanšu pārvaldītājsabiedrības, riska kapitāla sabiedrības (*venture capital corporations*), kā arī citas finanšu iestādes, ja to darbība atbilst minētajiem nosacījumiem;

3.15. finanšu palīgsabiedrības — finanšu iestādes, kas iesaistītas galvenokārt finanšu palīgdarbībās, t.i., darbībās, kuras cieši saistītas ar finanšu starpniecību, bet nav finanšu starpniecība, piemēram, ieguldījumu brokeri, kas neveic finanšu starpniecības pakalpojumus savā vārdā, sabiedrības, kas nodrošina finanšu tirgu infrastruktūru, iestādes, kas uzrauga MFI, finanšu iestādes un finanšu tirgu. Finanšu un kapitāla tirgus komisija (tālāk tekstā — Komisija) un Rīgas Fondu birža uzskatāmas par finanšu palīgsabiedrībām;

3.16. mājсаimniecības — fiziskās personas vai fizisko personu grupas, kuru pamatdarbība ir patēriņš un kuras ražo preces vai pakalpojumus vienīgi pašu patēriņam. Latvijas Republikā par mājсаimniecībām uzskatāmi arī individuāla darba veicēji, ja viņi nav reģistrējuši savu darbību Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā;

3.17. mājсаimniecības apkalpojošās bezpeļņas institūcijas — institūcijas, kas nodrošina preces un pakalpojumus fiziskajām personām vai fizisko personu grupām un kas resursus gūst galvenokārt no brīvprātīgām iemaksām naudā vai natūrā, piemēram, arodbiedrības, profesionālās vai izglītības apvienības, patērētāju asociācijas, politiskās partijas, baznīcas, reliģiskās kopienas, kā arī kultūras, atpūtas un sporta klubi, žēlsirdības, atbalsta un palīdzības organizācijas;

3.18. pārējās institūcijas — nerezidentiem tās ir citas institūcijas, kas nav CFS un finanšu palīgsabiedrības, apdrošinātāji, pārapdrošinātāji un privātie pensiju fondi, un centrālā valdība;

3.19. citi termini atbilst Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma, Finanšu instrumentu tirgus likuma, Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieku darbības likuma, Komisijas padomes apstiprināto noteikumu par apdrošinātāju gada pārskatu sagatavošanu un noteikumu par tehnisko rezervju izveidošanas un aprēķināšanas metodēm terminu lietojumam.

II. Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību pārskati

4. Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrības darbības pārskatu veido:

4.1. “Nedzīvības apdrošinātāja bilances pārskats” (UPDK 0651221; 1. pielikums);

4.2. “Nedzīvības apdrošinātāja peļņas vai zaudējumu aprēķins” (UPDK 0651222; 2.pielikums);

4.3. “Nedzīvības apdrošinātāja naudas plūsmas pārskats” (UPDK 0651223; 3. pielikums);

4.4. “Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par pieņemto pārapdrošināšanu” (UPDK 0651224; 4.pielikums);

4.5. “Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par tehnisko rezervju segumu ar aktīviem, to izvietojumu un saskaņošanu pa valūtām” (UPDK 0651225; 5. pielikums);

4.6. “Pārskats par nedzīvības apdrošināšanas sabiedrības pašu līdzekļiem un maksāspējas prasību izpildi” (UPDK 0651226; 6.pielikums);

4.7. “Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par tiešajā apdrošināšanā parakstīto bruto prēmiju un izmaksāto bruto atlīdzību ģeogrāfisko sadalījumu” (UPDK 0651227; 7. pielikums);

4.8. “Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par izdevumu struktūru” (UPDK 0651228; 8.pielikums);

4.9. “Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par tiešo apdrošināšanu” (UPDK 0651229; 9.pielikums);

4.10. “Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par ieguldījumu vērtību” (UPDK 0651230; 10.pielikums);

- 4.11. "Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par filiālēm, pārstāvniecībām, darbiniekiem un apdrošināšanas aģentiem" (UPDK 0651231; 11. pielikums);
- 4.12. "Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par tā ārvalstu filiāļu darbību tiešajā apdrošināšanā" (UPDK 0651232; 12. pielikums);
- 4.13. "Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par tā darbību tiešajā apdrošināšanā, izmantojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu dalībvalstīs" (UPDK 0651233; 13. pielikums).
5. Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrības ceturkšņa pārskatu veido 4.1.–4.7. un 4.9. punktā minētie pielikumi un:
- 5.1. "Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par ārpusbilances saistībām" (UPDK 0651234; 14.pielikums);
- 5.2. "Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par nodoto pārapirošināšanu" (UPDK 0651236; 15.pielikums);
- 5.3."Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par dalībvalstīs apdrošinātajiem riskiem" (UPDK0651237; 16. pielikums);
- 5.4. "Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par lielākajām piekritušajām atlīdzību prasībām" (UPDK 0651238; 17.pielikums);
- 5.5. "Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par lielākajām saistībām" (UPDK 0651239; 18.pielikums);
- 5.6. "Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par prioritāriem prasījumiem un to segumu ar aktīviem" (UPDK 0651241; 19. pielikums);
- 5.7. "Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par tiesā pieteiktajām prasībām, kurās apdrošinātājs ir minēts kā atbildētājs" (UPDK 0651242; 20. pielikums);
- 5.8. "Nedzīvības apdrošinātāja pārskats par nemateriālajiem un materiālajiem aktīviem un izveidotajām tehniskajām rezervēm" (UPDK 0651243; 21. pielikums);
- 5.9."Atsevišķu nedzīvības apdrošinātāja bilances pārskata pozīciju izvērsums" (UPDK0651244; 22. pielikums).

III. Ārvalstu nedzīvības apdrošinātāju filiāļu pārskati

6. Nedalībvalsts nedzīvības apdrošinātāja filiāles darbības pārskatu veido 4.1.–4.5. un 4.7.–4.11. punktā minētie pielikumi un "Pārskats par nedalībvalsts nedzīvības apdrošinātāja filiāles pašu līdzekļiem, maksāspējas prasību izpildi un pašu līdzekļu segumu ar aktīviem" (UPDK 0651245; 23.pielikums).
7. Nedalībvalsts nedzīvības apdrošinātāja filiāles ceturkšņa pārskatu veido 4.1.–4.5., 4.7., 4.9. un 5.1.–5.9. punktā minētie pielikumi un "Pārskats par nedalībvalsts nedzīvības apdrošinātāja filiāles pašu līdzekļiem, maksāspējas prasību izpildi un pašu līdzekļu segumu ar aktīviem" (UPDK 0651245; 23.pielikums).
8. Dalībvalsts nedzīvības apdrošinātāja filiāles ceturkšņa pārskatu veido 4.7., 5.8. un 5.9. punktā minētie pielikumi un "Dalībvalsts nedzīvības apdrošinātāja filiāles pārskats par tiešo apdrošināšanu" (UPDK0651246; 24. pielikums).

IV. Paskaidrojumi par nedzīvības apdrošinātāja pārskatos atspoguļojamo informāciju

9. Sagatavojot pārskatus, ņem vērā Komisijas apstiprināto noteikumu par apdrošinātāju gada pārskata sagatavošanu prasības attiecībā uz šiem noteikumiem atbilstošo pārskatu posteņu saturu, ja šajos noteikumos nav dots atsevišķs skaidrojums.
10. "Nedzīvības apdrošinātāja bilances pārskatā" (1. pielikums):
- 10.1. postenī 23000 "Tehniskās rezerves" atspoguļo saskaņā ar apdrošinātāja vadības apstiprināto kārtību aprēķinātās tehniskās rezerves, ievērojot Komisijas apstiprināto noteikumu par tehnisko rezervju izveidošanas un

aprēķināšanas kārtību prasības. Šajā postenī atspoguļo arī saskaņā ar apdrošinātāja vadības apstiprināto kārtību aprēķināto pārapsedrošinātāja daļu tehniskajās rezervēs, ievērojot pārapsedrošināšanas līgumu nosacījumus;

10.2. pārskata 3.1. daļā “Debitori un kreditori no tiešās apdrošināšanas operācijām — starpnieki” un 3.2. daļā “Debitori un kreditori no pārapsedrošināšanas operācijām” sniedz detalizētu informāciju par darījumiem ar apdrošināšanas, pārapsedrošināšanas starpniekiem un pārapsedrošinātājiem, kā arī informāciju par samaksāto provīziju tiem apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas starpniekiem (juridiskām personām), ar kuriem veiktie darījumi netiek atspoguļoti pārskata 1. daļas 14120. un/vai 26120. pozīcijā;

10.3. pārskata 3.3. daļā “Pārējie debitori un citi kreditori” sniedz attiecīgo pārskata 1. daļas pozīciju izvērsumu darījumiem, kuru bilances vērtība pārsniedz 5000 latu, izņemot nedalībvalstu nedzīvības apdrošinātāju filiāles, kas sniedz pilnu šo pozīciju izvērsumu;

10.4. pārskata 6. daļas “Izdevumi uzkrājumu veidošanai un ienākumi no uzkrājumu samazināšanas” A ailē “Aktīvi, kuriem izveidoti uzkrājumi” sniedz to aktīvu uzskaitījumu, kuriem izveidoti uzkrājumi;

10.5. pārskata 6. daļas “Izdevumi uzkrājumu veidošanai un ienākumi no uzkrājumu samazināšanas” B ailē “Norāde uz bilances posteni” norāda tā bilances posteņa nosaukumu, kurā šādi aktīvi atspoguļoti;

10.6. pārskata 6. daļas “Izdevumi uzkrājumu veidošanai un ienākumi no uzkrājumu samazināšanas” 2. ailē “Citi tehniskie ienākumi” un 4. ailē “Citi tehniskie izdevumi” sniedz informāciju par ienākumiem no uzkrājumu samazināšanas vai izdevumiem uzkrājumu veidošanai, kas atspoguļoti “Nedzīvības apdrošinātāja peļņas vai zaudējumu aprēķina” (2.pielikums) 1. daļas “Tehniskais rezultāts” pozīcijās “Citi tehniskie ienākumi, neto” un “Citi tehniskie izdevumi, neto”;

10.7. pārskata 6. daļas “Izdevumi uzkrājumu veidošanai un ienākumi no uzkrājumu samazināšanas” 3. ailē “Citi ienākumi” un 5. ailē “Citi izdevumi” sniedz informāciju par ienākumiem no uzkrājumu samazināšanas vai izdevumiem uzkrājumu veidošanai, kas atspoguļoti “Nedzīvības apdrošinātāja peļņas vai zaudējumu aprēķina” (2. pielikums) 2. daļas “Netehniskais rezultāts” pozīcijās “Citi ienākumi” un “Citi izdevumi, ietverot pārvērtēšanu”.

11. “Nedzīvības apdrošinātāja peļņas vai zaudējumu aprēķina” (2. pielikums):

11.1. pārskata 1. daļas “Tehniskais rezultāts” pozīcija 12000 “No netehniskā rezultāta pārnests ieguldījumu darbības rezultāts” tiek aprēķināta šādi:

11.1.1. nedzīvības apdrošinātājs daļu no ieguldījumu darbības rezultāta peļņas vai zaudējumu aprēķinā pārnēs no netehniskā rezultāta uz tehnisko rezultātu, to atskaitot no peļņas vai zaudējumu aprēķina netehniskā rezultāta (pārskata 2. daļa “Netehniskais rezultāts”, pozīcija 140) un pieskaitot peļņas vai zaudējumu aprēķina tehniskajam rezultātam (pārskata 1. daļa “Tehniskais rezultāts”, pozīcija 12000);

11.1.2. nedzīvības apdrošinātājs, aprēķinot ieguldījumu darbības rezultāta daļu, kuru pārnēs no peļņas vai zaudējumu aprēķina netehniskā rezultāta uz tehnisko rezultātu, pielieto šādu bilances posteņu attiecību:

tehniskās rezerves

kapitāls un rezerves + tehniskās rezerves;

11.2. pārskata 1. daļas “Tehniskais rezultāts” pozīcijā 17300 “Administratīvie izdevumi” atspoguļotos administratīvos izdevumus, kuri tieši neattiecas uz konkrētu apdrošināšanas veidu, sadala, pamatojoties uz parakstītajām prēmijām vai izmaksātajām apdrošināšanas atlīdzībām. Apdrošinātājs var piemērot citu valdes